

Datum : 17 oktober 2006

Dienst/sector : MEC/DCU

Registratienummer : 2006MEC002003i

Nummer PS : PS2006ZCW14

Commissie : ZCW

Portefeuillehouder: Jan van Bergen

Titel : Regionale omroep: wijziging Mediawet

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit pag. 3

Toelichting pag. 5

Bijlage(n): Bestuurlijk akkoord IPO-ROOS m.b.t. reële index

Inleiding

De middelen die jaarlijks door OCW via de provincie aan RTV Utrecht ter beschikking werden gesteld, zijn per 1 januari 2006 overgeheveld naar het provinciefonds. Dit vloeit voort uit wijzigingen in de Mediawet. De doelen van deze wetswijziging zijn om de financiële verantwoordelijkheid voor de regionale omroep volledig bij de provincie te leggen en te zorgen voor een eenvoudiger en transparanter financieringsstelsel waarbij de publieke regionale omroepfunctie gegarandeerd blijft. De provincie Utrecht kan hiermee volledig invulling geven aan haar verantwoordelijkheid voor het bestaan en de financiering van de regionale omroep. Deze verschuiving maakt een einde aan een langdurige tijdelijke situatie.

Achtergrond

Per 2001 zijn de kijk- en luistergelden afgeschaft. Daarmee verviel voor de provincie de mogelijkheid om opslagen te heffen op de landelijke omroepbijdrage. De provincie werd daarvoor gecompenseerd met een verhoging van het provinciefonds. De volgende stap in dit proces was de volledige decentralisatie van de overheidsmiddelen voor de regionale omroep.

Deze wijziging heeft een aantal financiële consequenties en biedt mogelijkheden voor beleid. Medio 2007 leggen wij de Commissie ZCW een discussiestuk voor met mogelijkheden voor nieuw beleid.

Bij deze stellen wij PS voor kennis te nemen van de wetswijziging en het bestuurlijk akkoord IPO-ROOS m.b.t. de reële index, en de financiële consequenties hiervan te dragen.

Ontwerp-besluit

Besluit van 13 november 2006 tot financiële wijzigingen ten behoeve van de regionale omroep naar aanleiding van de wijziging in de Mediawet per 1 januari 2006.

Provinciale staten van Utrecht;

Op het voorstel van gedeputeerde staten van 17 oktober 2006, dienst/sector MEC/DCU, nummer 2006MEC002003i;

Overwegende; de gevolgen van de zorgplicht op financieel vlak

Gelet op; de wijziging in de Mediawet per 1 januari 2006

Besluiten:

1. de gevolgen van het bestuurlijk akkoord van IPO en ROOS met betrekking tot de reële index te dragen en het verschil ten opzichte van de reguliere provinciale indexering voor 2005 (€ 139.000) en voor 2006 (€ 58.400) ten laste te laten komen van de stelpost nog toe te wijzen middelen 2006.

2. de gevolgen van het bestuurlijk akkoord van IPO en ROOS met betrekking tot de reële index te dragen en het verschil ten opzichte van de reguliere provinciale indexering voor 2007 (€ 60.000) ten laste te laten komen van de stelpost nog toe te wijzen middelen 2007.

3. Het bedrag voor etherdistributie (2006: € 180.469) structureel onderdeel te maken van de per boekjaar verstrekte subsidie en te dekken ten laste van de structurele stelpost omroepbijdrage (€ 198.000) en het verschil tussen beide bedragen ten gunste te brengen van de stelpost nog toe te wijzen middelen.

voorzitter,

griffier,

Aan Provinciale Staten,

Beoogd effect

Informeren van PS met betrekking tot de wijzigingen van de mediawet. Consequenties van de wijzigingen voor de financiering van RTV Utrecht herstellen in de begroting.

Argumenten

Ad 1. en 2. Gevolgen bestuurlijk akkoord

De wetwijziging betekent dat de provincie volledig verantwoordelijk is voor de bekostiging van de regionale omroep. Het toepassen van de reële index maakt daar onderdeel van uit. In navolging hiervan is het IPO-bestuur op 9 maart 2006 met ROOS een sectorspecifieke opslag overeengekomen om te komen tot een reële index voor de omroep. De provincie Utrecht is hierdoor verplicht uit haar eigen middelen vanaf 2005 een extra index aan RTV Utrecht uit te keren. Deze extra uitgave is onvermijdelijk. ROOS heeft zich gebonden aan de afspraak om de sectorspecifieke opslag de komende jaren te laten dalen.

In beslispunt 2. wordt voorgesteld om ook de begroting 2007 aan te passen. Dekking hiervoor komt uit de stelpost nog toe te wijzen middelen 2007.

Ad 3. Efficiënt

Voor de wijziging in de Mediawet kreeg ROOS de middelen voor etherdistributie voor RTV Utrecht. Nu krijgt de provincie deze middelen uit het Provinciefonds. De uitbetaling van deze middelen is de plicht van de provincie Utrecht op basis van de Mediawet. Het is efficiënt om het bedrag via de per boekjaar verstrekte subsidie uit te keren. PS beslist over deze wijziging van de begrotingspost en het opheffen van de daarvoor in het leven geroepen stelpost.

Wettelijke grondslag: wijziging Mediawet

Uitgangspunt vormen de gevolgen van de wijzigingen van de Mediawet. Zoals een nieuwe rolverdeling tussen provincie en Commissariaat voor de Media. Ook worden in de Mediawet onder andere de programmatische onafhankelijkheid en de rol het Programmabeleidsbepalend Orgaan benoemd.

Zorgplicht

Met de decentralisatie van de rijksmiddelen per 1 januari 2006 heeft de provincie de volledige zorgplicht voor de regionale omroep. Dit is in de Mediawet vastgelegd. Dit betekent dat wij, volgens artikel 107 van de Mediawet, zorg moeten dragen voor ten minste één regionale omroep in de provincie. Zodanig dat de regionale radio, televisie, teletekst en internet op hetzelfde kwalitatieve en kwantitatieve niveau van 2004 kunnen blijven. Concreet betekent dit dat RTV Utrecht door de provincie Utrecht in staat wordt gesteld per week ten minste 168 uur radio (24 uur per dag) en 7 uur nieuwe televisie (1 uur per dag) te maken zonder dat afbreuk wordt gedaan aan de huidige programmering. De provincie zorgt voor de bekostiging en toetst of aan de voorwaarden waaronder de bekostiging plaatsvindt, wordt voldaan.

Toezicht Commissariaat voor de Media (CvdM)

Op de provincie

Het CvdM is op grond van artikel 134, lid 1 sub b van de Mediawet belast met de bestuursrechtelijke handhaving van het bepaalde in artikel 107 van de Mediawet. Hierdoor valt het voldoen aan de zorgplicht onder de toezichthoudende bevoegdheid van het CvdM. Het CvdM gaat de uitvoering van de zorgplicht door de provinciebesturen monitoren onder meer door bij de provinciale besturen en regionale omroepen de nodige informatie op te vragen (artikelen 5:16, 5:17 en 5:20 AwB). In het

Financieel handboek voor regionale omroepen is opgenomen om welke financiële documenten het gaat. Het CvdM kan echter ook tussentijds op grond van de Algemene wet bestuursrecht aanvullende documenten opvragen.

Het Commissariaat voor de Media heeft niet de bevoegdheid om aan provinciebesturen sancties op te leggen. Indien nodig kan het CvdM zich wenden tot de Minister van Binnenlandse Zaken met het verzoek de provincie in kwestie een aanwijzing te geven op grond van de artikelen 197 en 198 van de Provinciewet. Bij een dergelijke aanwijzing komt het erop neer dat de Minister van Binnenlandse Zaken afdwingt dat bovenop de provinciale begroting een extra bedrag wordt uitgekeerd aan de regionale omroep.

Op de omroep

Het reguliere toezicht op de naleving van de Mediawet en het Mediabesluit door de regionale omroep is voorbehouden aan het Commissariaat voor de Media. Dat toezicht betreft de financiële verantwoording, de programmering en het onafhankelijk en democratisch functioneren van de regionale omroep.

Programmatische onafhankelijkheid

Het tweede lid van artikel 107 van de Mediawet bepaalt dat aan de bekostiging geen voorwaarden gesteld of voorschriften verbonden worden die in strijd zijn met het bepaalde bij of krachtens de wet. De wetgever benadrukt hiermee dat provinciebesturen in ieder geval geen voorwaarden mogen stellen aan de in de Mediawet vastgelegde redactionele onafhankelijkheid van omroepen.

Provincies mogen daarom in het kader van hun bekostigingsrelatie met de regionale omroep geen voorwaarden opleggen, ook niet in de vorm van afspraken, die direct of indirect te maken hebben met de inhoud of vorm van programma's (specifieke onderwerpen of programmacategorieën). Ook is het binnen deze bekostigingsrelatie niet toegestaan dat provinciebesturen omroepen gebruiken als verlengstuk voor hun communicatiestrategie. Verder is het niet aan de orde dat een provinciebestuur eist dat zij als subsidieverlener wordt genoemd in zoveel mogelijk uitingen van regionale omroepen. Wij zijn ons ervan bewust dat de omroep zich op dit punt onderscheidt van andere culturele instellingen in de provincie die ook provinciale bijdragen ontvangen.

Provinciebesturen kunnen wel aanvullende subsidies (zogenaamde incidentele- en/of projectsubsidies) geven voor het maken van regionale programma's, zolang de omroep de eindverantwoordelijkheid voor de inhoud blijft behouden en de omroepen voldoen aan de Europese regelgeving op het gebied van staatssteun.

Programmabeleid

Provinciale Staten brengen eens in de vijf jaar, in het kader van de regionale zendtijdtoewijzing, advies aan het CvdM uit over de vraag of de betreffende omroep zich houdt aan de bepalingen van de Mediawet (artikel 43, lid 1 van de Mediawet). Provinciale Staten dienen bovendien eenmaal in de vijf jaar te adviseren over de vraag of de regionale omroep nog voldoet aan de eisen van artikel 30 van de Mediawet (artikel 43, lid 2 van de Mediawet). Dit advies hebben PS afgegeven in 2003 voor de periode tot 28 oktober 2008. Hierin wordt onder andere de representativiteit van het Programmabeleid Bepalend Orgaan (PBO) beoordeeld.

Het College van Gedeputeerde Staten benoemt de leden van het PBO. Die benoeming geschiedt op basis van voordracht van de regionale omroep. Het PBO moet de programmering goedkeuren en vaststellen waarbij er nauwkeurig op moeten worden gelet of de programmering voldoet aan het wettelijke programmavoorschrift.

Evaluatie

Artikel 107 van de Mediawet, derde lid, bepaalt: "Onze Minister zendt binnen drie jaar na de inwerkingtreding van dit artikel, en vervolgens telkens na drie jaar, aan de Staten-Generaal een verslag

over de doeltreffendheid en de effecten van het bepaalde in dit artikel in de praktijk.” Het CvdM heeft als taak gekregen om deze evaluatie uit te voeren. De doelen van de wetswijziging zijn om de financiële verantwoordelijkheid voor de regionale omroep volledig bij de provincie te leggen en te zorgen voor een eenvoudiger en transparanter financieringsstelsel waarbij de publieke regionale omroepfunctie gegarandeerd blijft. Het CvdM zal moeten toetsen of deze doelen met de wetswijziging bereikt worden. Daarnaast zal onderzocht moeten worden welke andere effecten de nieuwe structuur sorteert. Ook zal zij moeten onderzoeken of de onafhankelijkheid van de regionale omroep ten opzichte van de provincie voldoende gewaarborgd is en blijft. Het CvdM zal ter voorbereiding op de evaluatie een werkgroep installeren waarbij zowel het departement als de provincies en de regionale omroepen betrokken worden.

Financiën

Het provinciale bestuur stelt de begroting en het (financiële en inhoudelijke) jaarverslag van de publieke regionale omroep vast. Bovenstaande veranderingen hebben gevolgen voor de hoogte van de indexering en de etherdistributie. Daarnaast zal de regionale omroep in toenemende mate geconfronteerd worden met de vraag of de publieke financiering past binnen de Europese kaders. De discussie met betrekking tot staatssteun is hierbij van belang.

Reële indexering

OCW schrijft in de toelichting op de nota van wijziging van de Mediawet van 16 november 2004 dat het voor het kabinet van grote betekenis is ‘dat provincies zich bereid hebben verklaard om - onder voorbehoud van goedkeuring door Provinciale Staten - hun minimale zorgplicht aldus invulling te geven zodat de huidige structurele financiële inzet wordt gecontinueerd, waarbij deze financiële inzet jaarlijks met een reële index wordt verhoogd, zodat instandhouding van het niveau in het jaar voorafgaand aan de feitelijke overgang (peiljaar is dus 2004) is gewaarborgd’.

Om dat niveau van activiteiten te kunnen blijven waarborgen zijn provincies en regionale omroepen overeengekomen dat een reële index wordt gehanteerd, zodat de stijgende autonome kosten van regionale omroepinstellingen bij gelijkblijvend niveau van activiteiten worden gecompenseerd door het toekennen van extra bekostiging. De autonome kosten zijn niet of weinig beïnvloedbaar en bevatten onder andere personeelskosten, gebouwkosten, technische kosten en meerjarige contractkosten. Provincies (IPO) en regionale omroepen (Stichting Regionale Omroep Overleg en Samenwerking (ROOS)) hebben in maart 2006 een bestuurlijk akkoord bereikt over de uitwerking van de reële index regionale omroepen bij de bekostiging van de regionale omroepen door de provincies (zie bijlage). De reële index die zal worden gebruikt bestaat uit een algemene index (op basis van de loonvoet marktsector) en een sectorspecifieke opslag. In de tweede helft van 2008 zullen IPO en ROOS de reële index gezamenlijk evalueren.

Deze vaststelling van de reële index betekent voor de provincie Utrecht dat er een percentage toegevoegd moet worden aan de reguliere provinciale index.

Dit betekent, op basis van de vastgestelde reële index van 3,34% in 2005 en 2,34% in 2006, dat er voor 2005 een bedrag van € 139.000 en voor 2006 € 58.400 extra nodig is, bovenop de provinciale loon- en prijsindex. Deze bedragen zullen ten laste worden gebracht van de stelpost nog toe te wijzen middelen 2006. Omdat het bedrag van 2006 wordt aangepast, dient ook het geïndexeerde bedrag voor RTV in de (reeds opgestelde) begroting 2007 aangepast te worden. Het gaat om een bedrag van € 60.000. Dit bedrag zal ten laste worden gebracht van de stelpost nog toe te wijzen middelen 2007. Zodra de reële index in 2007 bekend is, zal het verschil bij de halfjaarrapportage of eventueel de jaarrekening met de algemene middelen verrekend worden.

Etherdistributie (verschuiving NOZEMA kosten van ROOS naar de provincie)

Tot en met 2005 heeft het Rijk via ROOS 7/8^e deel van de kosten voor etherdistributie van Radio M voor haar rekening genomen. RTV draagt zelf 1/8^e deel bij. Per 1 januari 2006 is dit gewijzigd en

loopt het deel dat voorheen via ROOS liep via de provinciale begroting. Voor 2006 gaat het om een bedrag van € 180.469. Dit bedrag zal worden betaald uit de stelpost omroepbijdrage. De hoogte van deze structurele stelpost is € 198.000. Voorgesteld wordt om de stelpost op te heffen en het bedrag voor etherdistributie structureel onderdeel te laten uitmaken van het bedrag dat jaarlijks aan RTV Utrecht wordt betaald voor het onderdeel Radio (in de begroting 2006 is dat een bedrag van € 3.479.000 (voor aanpassing index).

Europa

De regionale omroep zal in toenemende mate geconfronteerd worden met de vraag of de publieke financiering past binnen de Europese kaders. Publieke financiering van regionale omroep is in Europa niet verboden, zolang het voldoet aan een aantal Europese criteria. De belangrijkste is dat staatssteun in geval van publieke omroep wordt toegestaan, zolang die staatssteun "... de ontwikkeling van het handelsverkeer niet beïnvloedt in een mate die strijdig is met het belang van de Gemeenschap".

In november 2001 heeft de Europese Commissie de vereisten voor publieke omroep fors aangescherpt. In een Mededeling van de Commissie over de financiering in de Unie van publieke omroep met publieke middelen wordt vereist dat de lidstaten de taakopdracht van de publieke omroep heel duidelijk definiëren, wettelijk toewijzen aan een of meerdere omroepen en ook effectief laten monitoren door een onafhankelijk toezichthoudend orgaan. Ook dient de financiering te voldoen aan de eisen van proportionaliteit en transparantie. Dit betekent onder meer dat regionale omroepen niet meer van de provincies mogen ontvangen dan de netto kosten van de openbare opdracht die zij moeten vervullen, dat een gescheiden (publiek/commercieel) boekhouding moet worden gevoerd en dat concurrentievervalsing met publieke omroepmiddelen ontoelaatbaar is.

Realisatie

Er is een aantal punten waar de provincie beleid op zou kunnen maken op het gebied van de regionale omroep. Hiermee kunnen we enerzijds bewerkstellingen dat de omroep een betere positie krijgt in de provincie en daarmee hopelijk beter bekeken wordt. Anderzijds is het ook een medium waar de provincie haar voordeel mee kan doen bij het uitdragen van haar beleid. Medio 2007 leggen wij de Commissie ZCW een discussiestuk voor met mogelijkheden voor nieuw beleid met betrekking tot de regionale omroep.

Bijlagen

- Bestuurlijk akkoord IPO-ROOS m.b.t. reële index

Gedeputeerde staten,

voorzitter,   Mr B. Staal

secretaris,   Drs. H.H. Sietsma